

К ІЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет германської філології і перекладу
Кафедра германської і фіно-угорської філології

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з навчально-виховної роботи
доц. Соловей М. І.
_____ 2022 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Слово, словоформа, речення як мовні одиниці
граматичного рівня німецької мови
Дисципліна за вибором з другої іноземної мови (німецької)

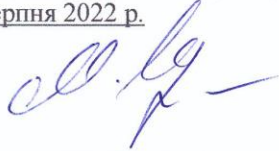
галузь знань	03 Гуманітарні науки
спеціальність	035 Філологія
спеціалізація	035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська
рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
освітньо-професійна програма	Англійська мова і література, друга іноземна мова, переклад
статус дисципліни	вибіркова

Форма здобуття освіти денна / заочна
Навчальний рік 2022– 2023
Семестр III
Кількість кредитів ЄКТС 3
Мова навчання німецька
Форма підсумкового контролю залік

Розробник: Опанасенко Тетяна В'ячеславівна, старший викладач кафедри
германської і фіно-угорської філології

Схвалено на засіданні кафедри германської і фіно-угорської філології,
протокол № 1 від «31» серпня 2022 р.

Завідувач кафедри

Шутова М. О.

Схвалено на засіданні вченої ради факультету германської філології і перекладу,
протокол № 1 від « 31 » серпня 2022 р.

Голова вченої ради
факультету

Мойсеєнко І. П.

1. Мета вивчення дисципліни: формування у студентів іншомовної професійно орієнтованої комунікативної компетенції, удосконалення граматичної компетентності, заохочення студентів до поглибленого вивчення німецької мови.

2. Загальний обсяг (відповідно до робочого навчального плану) 3 кредити ЄКТС;

90 год., у тому числі:

практичні заняття – 30 год.

самостійна робота – 60 год.

3. Передумови до вивчення або вибору навчальної дисципліни:

3.1 Знати

- лексичний та фразеологічний матеріал з тем курсу, а саме: „Сім’я. Дружба. Канікули і відпустка. Подорож. Засоби пересування. Мистецтво і культура. Поп-культура і інтернет. Здоров’я. На прийомі у лікаря. Місто. Свята і подарунки.”

- граматичні правила та явища, пропоновані для вивчення на 2 курсі, зокрема: "Теперішній час дієслів, минулий час дієслів: утворення, вживання. Відмінювання іменників. Займенники: особові, присвійні, неозначено-особові, неозначені, питальні. Прийменники з давальним відмінком. Порядок слів у реченні (просте речення, складносурядне речення, складнопідрядне речення: підрядні додаткові)".

- лінгвокраїнознавчу інформацію, зокрема: володіти інформацією про географічне положення, історію, культуру Німеччини та інших німецькомовних країн в межах окреслених тем, навичками міжкультурної комунікації.

3.2. Вміти

- розпізнавати вивчені лексичні одиниці, їх однокореневі форми в усних та письмових текстах з тем, що вивчаються: „Сім’я. Дружба. Канікули і відпустка. Подорож. Засоби пересування. Мистецтво і культура. Поп-культура і інтернет. Здоров’я. На прийомі у лікаря. Місто. Свята і подарунки.”

- розпізнавати вивчені граматичні форми і структури, а саме: "Теперішній час дієслів, минулий час дієслів: утворення, вживання. Відмінювання іменників. Займенники: особові, присвійні, неозначено-особові, неозначені, питальні. Прийменники з давальним відмінком. Порядок слів у реченні (просте речення, складносурядне речення, складнопідрядне речення: підрядні додаткові)".

- вживати лексичні одиниці, граматичні форми та структури в усному та писемному мовленні з тем, що вивчаються;

- моделювати мовленнєві ситуації з використанням заданого лексичного та граматичного матеріалу;

- писати твори, особисті листи, повідомлення на форумі, перекази з вивчених тем;

- вміти виправляти власні помилки, допущені в усному та писемному мовленні.

3.3. Володіти

- навичками сприймати на слух мовлення викладачів і однокорупників в межах вивчених за програмою тем;

- навичками читання монологічних і діалогічних текстів з тем курсу;

- навичками розпізнавання граматичних, фонематичних і інтонаційних явищ та структур, пропонованих для вивчення на попередніх курсах, і вживання їх у мовленні;

- навичками вживання у мовленні лексичних одиниць і граматичних форм та структур на матеріалі тем, передбачених програмою 2 курсу;

- навичками писемного мовлення в межах вивченого матеріалу, з використанням таких

типів тексту: лист, переказ, твір, скарга, реклама.

4. Анотація навчальної дисципліни:

Мета курсу: поглиблення граматичної компетентності студентів, які вивчають німецьку мову як другу іноземну, шляхом опанування синтаксичних особливостей німецького словосполучення і речення, категорії валентності дієслів і варіативності при побудові висловлювань з урахуванням морфологічної і синтаксичної складової в ланцюжку слово – словоформа – речення.

Основний зміст курсу: Цей практичний курс спрямований на вивчення граматичних явищ на морфологічно-синтаксичному рівні, словоформ на рівні парадигми, категорії валентності дієслова, а також вживання в усному і писемному мовленні різних видів речень.

Викладання курсу здійснюється з використанням навчальних матеріалів і посібників для тих, хто вивчає німецьку мову як іноземну.

Дана навчальна дисципліна є вибірковою і належить до циклу професійної та практичної підготовки Навчального плану підготовки фахівців з вищою освітою денної форми навчання. Викладається у V семестрі в обсязі 90 год. (3 кредити ECTS): практичні (аудиторні) заняття – 30 год., самостійна робота – 60 год. У курсі передбачено 3 змістових модулі. Звітність – залік.

– **Завдання (навчальні цілі):** Завдання вивчення дисципліни полягає в поглибленому оволодінні граматичною компетентністю. А саме вживанням означеного і неозначеного, а також нульового артикля на матеріалі тематики курсу.

- мовною (фонетичною, лексичною, граматичною);
- мовленнєвою (читання, говоріння, письмо);
- соціокультурною;
- навчально-стратегічною.

5.Формування у майбутніх фахівців таких компетентностей:

Інтегральна компетентність (ІК):

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовуючи різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 4. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК 5. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

- ЗК 7. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- ЗК 8. Здатність працювати в команді та автономно.
- ЗК 9. Здатність спілкуватися іноземною мовою.
- ЗК 10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК 11. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК 12. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- ЗК 13. Здатність проведення досліджень на належному рівні.
- ЗК 14. *Здатність до здійснення політкоректної та етичної комунікації іноземною мовою з представниками різних соціальних груп та національних культур, усвідомлюючи та поважаючи феномен мультикультурності як фазливої ознаки сучасного світу.*
- ЗК 15. *Здатність дотримуватись принципів академічної доброчесності, здійснювати творчий науковий пошук.*

Фахові компетентності (ФК):

- ФК 1. Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ.
- ФК 2. Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.
- ФК 3. Здатність використовувати в професійній діяльності знання з теорії та історії мови, що вивчається.
- ФК 4. Здатність аналізувати діалектні та соціальні різновиди мов(и), що вивчаються(ється), описувати соціолінгвальну ситуацію.
- ФК 5. Здатність використовувати в професійній діяльності системні знання про основні періоди розвитку літератури, що вивчається, від давнини до XXI століття, еволюцію напрямів, жанрів і стилів, чільних представників та художні явища, а також знання про тенденції розвитку світового літературного процесу та української літератури.
- ФК 6. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мову(и), що вивчається(ються), в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.
- ФК 7. Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів, інтерпретації та перекладу текстів (залежно від обраної спеціалізації).
- ФК 8. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.
- ФК 9. Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною (іноземними) мовами.
- ФК 10. Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний (залежно від обраної спеціалізації) аналіз текстів різних стилів і жанрів.
- ФК 11. Здатність до надання консультацій з дотримання норм літературної мови та культури мовлення.
- ФК 12. Здатність до організації ділової комунікації.
- ФК 13. *Розуміння основних функцій та завдань педагогіки, психології; здатність до використання новітніх технологій, інноваційних методів навчання, а також набутих лінгвістичних перекладацьких та методичних знань на практиці англійською та другою іноземними мовами.*
- ФК 14. *Знання норм і правил увічливого спілкування в аспекті “чужої” (англомовної) культури, уміння вести діалог, побудований на реальній або симульованій ситуації та вільно вести розмову з носіями мови, володіти знаннями про мовні реалії у нерозривному зв'язку з фоновими або екстралінгвістичними знаннями з різних історичних, національно-етнічних, соціально-політичних та культурних аспектів життя країн, мова яких вивчається.*
- ФК 15. *Розуміння методологічного, організаційного та правового підґрунтя, необхідного*

для здійснення фахової науково-дослідницької роботи, її презентації науковій спільноті і захисту інтелектуальної власності та її результатів; усвідомлення значущості практичної філософії для формування сучасного комунікативного суспільства.

ФК 16. Здатність до науково-лінгвістичного мислення, розуміти природу лінгвістичних явищ та процесів, вільно орієнтуватися у науковій лінгвістичній інформації та верифікації наукових концепцій, ефективно й компетентно брати участь в різних формах наукової комунікації (конференціях, круглих столах, дискусіях, наукових публікаціях) в галузі філології.

7. Матриця відповідності програмних результатів навчання, освітніх компонентів, методів навчання та оцінювання

Програмні результати навчання	Методи навчання	Форми оцінювання
ПРН 2. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати, інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.	практичні заняття самостійна робота	Експрес-контроль: опитування, виконання практичних завдань, розробка завдань для самостійного опрацювання Оцінювання роботи студентів в групах
ПРН 5. Співпрацювати з колегами, представниками інших культур та релігій, прибічниками різних політичних поглядів тощо.	практичні заняття самостійна робота	Експрес-контроль: опитування, виконання практичних завдань, розробка завдань для самостійного опрацювання
ПРН 6. Використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності.	практичні заняття самостійна робота	Експрес-контроль: опитування, виконання практичних завдань, розробка завдань для самостійного опрацювання Оцінювання роботи в групах
ПРН 10. Знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності.	практичні заняття самостійна робота	Експрес-контроль: опитування, виконання практичних завдань, розробка завдань для самостійного опрацювання
ПРН 12. Аналізувати мовні одиниці, визначити їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.	практичні заняття самостійна робота	Експрес-контроль: опитування, виконання практичних завдань, розробка завдань для самостійного опрацювання

	робота	практичних завдань, розробка завдань для самостійного опрацювання
ПРН 13. Аналізувати й інтерпретувати твори української та зарубіжної художньої літератури й усної народної творчості, відзначати їхню специфіку й місце в літературному процесі (відповідно до обраної спеціалізації).	практичні заняття самостійна робота	Експрес-контроль: опитування, виконання практичних завдань, розробка завдань для самостійного опрацювання Оцінювання роботи студентів в групах
ПРН 15. Здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних жанрів і стилів	практичні заняття самостійна робота	Експрес-контроль: опитування, виконання практичних завдань, розробка завдань для самостійного опрацювання
ПРН 17. Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання.	практичні заняття самостійна робота	Експрес-контроль: опитування, виконання практичних завдань, розробка завдань для самостійного опрацювання Оцінювання роботи студентів в групах
ПРН 21. <i>Доступно й аргументовано пояснювати сутність конкретних філологічних питань і власну позицію щодо них як фахівцям, так і широкому загалу; вміти презентувати результати своїх досліджень державною та англійською мовами.</i>	практичні заняття самостійна робота	
ПРН 23. <i>Володіти системою сучасних лінгвокультурологічних знань, переважно про специфіку мовних картин світу і відповідних особливостей мовної поведінки носіїв англійської та другої іноземної мов, застосовуючи знання про експресивні, емоційні, логічні засоби мови, норми терміновживання та техніку мовлення для досягнення запланованого прагматичного результату й організації успішної комунікації у професійній діяльності.</i>	практичні заняття самостійна робота	Експрес-контроль: опитування, виконання практичних завдань, розробка завдань для самостійного опрацювання, тест

8. Система оцінювання результатів навчання студентів

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання є

досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання навчальної дисципліни;

Мінімальний пороговий рівень оцінки визначається за допомогою якісних критеріїв і трансформується його в мінімальну позитивну оцінку використовуваної числової (рейтингової) шкали.

8.1 форми та критерії оцінювання студентів:

- семестрове оцінювання:

1. Групова та індивідуальна робота на практичних заняттях, виконання завдань для самостійної роботи (максимальний бал 50)

2. Виконання модульних контрольних робіт (максимальний бал 50)

- підсумкове оцінювання у формі заліку

- умови допуску до семестрового контролю є:

Для студентів, які набрали сумарно меншу кількість балів ніж критично-розрахунковий мінімум – 60 балів для отримання допуску обов'язково подати письмові роботи – відпрацювання пропущених практичних занять (завдання до самостійної роботи) з кожної невідпрацьованої теми дисципліни.

8.2 Організація оцінювання

Усне опитування під час аудиторних занять, письмові творчі роботи, письмові контрольні роботи, тестування, модульні контрольні роботи, усне опитування на заліку.

Модульна контрольна роботи (МКР) виконується в кінці семестру і є обов'язковою складовою модульно-рейтингового контролю навчальних досягнень студентів з даної вибіркової дисципліни.

МКР з німецької мови для студентів 2 курсу перший (бакалаврський) рівень складається з таких завдань: завдання для перевірки рівня сформованості лексичної та граматичної компетентностей студентів з тем які визначені робочою навчальною програмою 3 курсу (перший (бакалаврський) рівень) і з тем даного вибіркового курсу.

Типи завдань для перевірки рівня сформованості лексичної та граматичної компетентностей – речення на переклад, завдання множинного вибору, підстановчі вправи, творча письмова робота (особистий лист, повідомлення на форумі, невеликий твір).

Термін виконання МКР – 2 академічні години.

Модульна контрольна робота є складником семестрового рейтингу. Модульна контрольна робота з вибіркової дисципліни виконується наприкінці семестру. Вона оцінюється в 4-бальній системі («відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»), «незадовільно» («2»)). Ці оцінки трансформуються в **рейтинговий бал за МКР** у такий спосіб:

«відмінно»	– 50 балів;
«добре»	– 40 балів;
«задовільно»	– 30 балів;
«незадовільно»	– 20 балів.
Неявка на МКР	– 0 балів.

Семестровий рейтинговий бал є сумою рейтингового балу за роботу протягом семестру і рейтингового балу за МКР.

8.3 Шкала відповідності оцінок

Зараховано	60 – 100
Не зараховано	0 – 59

9. Програма навчальної дисципліни. Тематичний план занять

№ п / п	№ і назва теми (включно із темами, що винесені на самостійне опрацювання)	Кількість годин							
		Денна форма				Заочна форма			
		Раз ом	у тому числі			Разо м	у тому числі		
			л е к ц і ї	семінар ські / практич ні заняття	самостій на робота		лекці ї	семінар ські / практич ні заняття	самостій на робота
Модуль 1									
Змістовий модуль 1. Частини мови і члени речення									
1.	Тема 1. Вступ. Частини мови змінні і незмінні. Частини мови і члени речення. Дієслово і його місце в реченні.	8		2	6				
2.	Тема 2. Дієслово. Часові форми. Відмінювання дієслів.	11		4	7				
3.	Тема 3. Умовний спосіб дієслів.	11		4	7				
Змістовий модуль 2. Від словосполучення до речення									
1.	Тема 1. Іменник і його категорії. Рід іменників і утворення множини.	8		2	6				
2.	Тема 2. Іменник: Супроводжувальні слова. Відмінювання іменників і прикметників.	11		4	7				
3.	Тема 3. Словосполучення і речення. Валентність дієслів.	11		4	7				
Змістовий модуль 3. Речення: просте і складне									
1.	Тема 1. Прості і складносурядні речення. Заперечення.	8		2	6				
2.	Тема 2. Складнопідрядні речення.	11		4	7				

3.	Тема 3. Складнопідрядні речення.	11	4	7				
Усього годин		90	30	60				

8. Рекомендовані джерела (у тому числі Інтернет ресурси)

Основна література (базова):

1. Motive. Kompaktkurs DaF. A1. Kursbuch. Lektion 1-8 / [Krenn W., Puchta H.]. – München: Hueber Verlag GmbH, 2015. – 72 S.
2. Motive. Kompaktkurs DaF. A1. Arbeitsbuch. Lektion 1-8 / [Krenn W., Puchta H.]. – München: Hueber Verlag GmbH, 2015. – 68 S.
3. Motive. Kompaktkurs DaF. A2. Kursbuch. Lektion 9-18 / [Krenn W., Puchta H.]. – München: Hueber Verlag GmbH, 2015. – 72 S.
4. Motive. Kompaktkurs DaF. A2. Arbeitsbuch. Lektion 9-18 / [Krenn W., Puchta H.]. – München: Hueber Verlag GmbH, 2015. – 68 S.
5. Kleine deutsche Artikellehre für Ausländer / [Grimm Hans-Jürgen /Kempter Fritz]. – Leipzig: Enzyklopädie Verlag GmbH_ 1999. – 176 S
6. Helbig G., Buscha J. Übungsgrammatik Deutsch: Langenscheidt. – 2019. - S.436.
7. Helbig / Buscha Deutsche Grammatik Ein Handbuch für den Ausländerunterricht Langenscheidt. – 2020. - S.735

Додаткова література:

1. Євгененко Д.А., Білоус О.М., Кучинський Б.В. «Практична граматики німецької мови»: Вінниця : Нова Книга, 2014. – 575 с.
2. Драйер Х., Шмитт Р. Совершенствуем знания грамматики немецкого языка / Хильке Драйер, Ричард Шмитт. – Київ: Методика, 2017. – 250 с.
3. Jin F. Grammatik aktiv. Übungsbuch / Friededrike Jin. – Berlin: Cornelsen Verlag, 2021.– 256 с.

Інформаційні ресурси

1. Інтернет-сторінки:

<http://www.hueber.de/motive/>

<http://www.hueber.de/deutsch-lernen/>

<http://www.vitaminde.de/>

2. Grammatik interaktiv. - <http://www.poekl-net.at/deutsch/deutschgrammatik.html>

3. Vera Cornel Grammatik. - http://www.vera-cornel.de/Uebungen_Deutsch_als_Fremdsprache.html

4. Grammatik im Deutschunterricht. -

<http://www.grundschulstoff.de/arbeitsblaetter/deutsch/grammatik/material.html>